
Elemente de patrimoniu cultural imaterial din județul Bistrița-Năsăud înscrise pe Lista Reprezentativă UNESCO

Etnolog Patricia-Smaranda MUREȘAN

Drd., Școala Doctorală *Istorie. Civilizație. Cultură*
Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca.
Cercetător științific, Serviciul Cultură Tradițională,
Centrul Județean pentru Cultură Bistrița-Năsăud
muresan_smaranda@yahoo.com

În zilele noastre, auzim din ce în ce mai des sintagma „patrimoniu cultural imaterial” și o folosim frecvent, însă fără să îi cunoaștem cu adevărat înțelesul. Astfel, de multe ori chiar rostim: „Patrimoniu – ce cuvânt complicat!”.

Studiul de față își propune să definească acest concept, dar și să prezinte elementele de patrimoniu cultural imaterial din județul Bistrița-Năsăud înscrise pe Lista Reprezentativă UNESCO.

În primul rând, în ceea ce privește **patrimoniul cultural național**, trebuie să cunoaștem faptul că acesta este o parte importantă a vieții noastre, fiind format din „ansamblul bunurilor identificate ca atare, indiferent de regimul de proprietate asupra acestora, care reprezintă o mărturie și o expresie a valorilor, credințelor, cunoștințelor și tradițiilor aflate în continuă evoluție și cuprinde toate elementele rezultate din interacțiunea, de-a lungul timpului, între factorii umani și cei naturali.”¹

Conform aceluiași document, principalele categorii de bunuri ce compun patrimoniul cultural național sunt: patrimoniul construit, patrimoniul arheologic, patrimoniul

---

1 Legea 182, capitolul I, art. 1, alin (2).

cultural mobil și patrimoniul cultural imaterial, iar tipurile de patrimoniu recognoscibile sunt patrimoniul natural, patrimoniul tangibil (imobil și mobil), patrimoniul intangibil sau imaterial și patrimoniul digital.

În lucrarea de față, ne vom referi cu precădere la patrimoniul cultural imaterial.

Patrimoniul cultural imaterial este definit ca fiind „totalitatea practicilor, reprezentărilor, expresiilor, cunoștințelor, abilităților — împreună cu instrumentele, obiectele, artefactele și spațiile culturale asociate acestora — pe care comunitățile, grupurile sau, după caz, indivizii le recunosc ca parte integrantă a patrimoniului lor cultural.”²

De asemenea, auzim tot mai frecvent în jurul nostru amintit termenul de „UNESCO”. Dar ce este acesta?

UNESCO este Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură (prescurtat UNESCO) — o agenție specializată a Organizației Națiunilor Unite (ONU), înființată la data de 16 noiembrie 1945 (după cel de-al Doilea Război Mondial) și care are sediul la Paris, în Franța. Cele 6 limbi oficiale ale organizației sunt: engleza, franceza, spaniola, rusa, araba și chineza.³

UNESCO vizează promovarea păcii și securității mondiale prin cooperarea internațională în educație, științe și cultură, iar atribuțiile sale în domeniul patrimoniului cultural imaterial sunt stabilite prin *Convenția pentru Salvagardarea Patrimoniului Cultural Imaterial*, care este un tratat cu caracter juridic obligatoriu ce recunoaște rolul fundamental al patrimoniului spiritual din interiorul fiecărei culturi, concretizat în „tradiții și expresii orale, incluzând limba ca vector al patrimoniului cultural imaterial, artele spectacolului, practici sociale, ritualuri și evenimente festive, cunoștințe și practici referitoare la natură și univers, tehnici legate de meșteșuguri tradiționale”.⁴

Convenția pentru Salvagardarea Patrimoniului Cultural Imaterial a fost adoptată la Paris, în cadrul Conferinței Generale a Organizației Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură. Aceasta a intrat în vigoare în anul 2006, fiind una dintre cele mai populare convenții UNESCO. A fost ratificată de două treimi dintre statele membre, iar România este un Stat Parte la Convenția UNESCO 2003.⁵

În ceea ce privește *salvagardarea patrimoniului cultural imaterial*, acesta este unul dintre scopurile convenției, fiind o problemă deosebit de actuală în peisajul cultural național, iar „salvagardarea însumează totalitatea măsurilor vizând asigurarea viabilității

---

2 Legea 26, capitolul I, art. 2.

3 Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură, disponibil on-line la adresa https://ro.wikipedia.org/wiki/Organiza%C8%9Bia_Na%C8%9Biunilor_Unite_pentru_Educa%C8%9Bie,_%C8%98tiin%C8%9B%C4%83_%C8%99i_Cultur%C4%83, accesat la data de 26 noiembrie 2021, ora 16:40.

4 Convenție din 17 octombrie 2003, art. 2, alin. 2.

5 *Ibidem*.